

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 182 (XXVI) — Nr. 467

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 25 iunie 2014

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECRETE		
474.	— Decret pentru constatarea vacanței unui post de membru al Guvernului	2
475.	— Decret pentru numirea unui membru al Guvernului	2
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 244 din 29 aprilie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, cu referire la art. II art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 283/2011	3–8

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****pentru constatarea vacanței unui post de membru
al Guvernului**

În temeiul art. 85 alin. (2), art. 100 alin. (1) și art. 106 din Constituția României, republicată, precum și al art. 5 și art. 8 alin. (1) din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare,
având în vedere propunerea prim-ministrului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se ia act de demisia domnului Dan-Coman Șova, ministrul transporturilor, și se constată încetarea funcției acestuia de membru al Guvernului.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
TRAIAN BĂSESCU

București, 25 iunie 2014.
Nr. 474.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****pentru numirea unui membru al Guvernului**

În temeiul prevederilor art. 85 alin. (2), art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată, precum și ale art. 10 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare,
având în vedere propunerea prim-ministrului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se numește domnul Ioan Rus în funcția de ministru al transporturilor.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
TRAIAN BĂSESCU

București, 25 iunie 2014.
Nr. 475.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 244**

din 29 aprilie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, cu referire la art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 283/2011

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Antonia Constantin

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, excepție ridicată de Gheorghe Cismarus în Dosarul nr. 11.518/109/2012 al Tribunalului Argeș — Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 864D/2013.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în dosarele nr. 875D/2013, nr. 22D/2014 și nr. 29D/2014, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată de Dănuț-Laurențiu Cosac, Teofil Abraham, Ion Naum, Elena-Mihaela-Violeta Oltean, Constantin Dinu și Constantin Stănciulescu în Dosarul nr. 5.375/2/2013 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, de Vasile Bereș, Vasile-Silviu Bițică, Vasile Bobaru, Adrian Cățoiu, Ioan Cristescu, Vasile Dascălu, Nicolae Dima, Constantin Georgescu, Ștefan Iamandache, Mihail Lațea, Constantin Moraru, Florin Popescu, Gheorghe Poșircă, Vasile Rădulescu, Ioan Repede, Constantin Stoica, Laurențiu Dumitru Stroe, Constantin Tudor, Gheorghe Apostu, Mihail Cismaru, Gheorghe Ștefan și Nicola-Ludovic Tâncău în Dosarul nr. 4.433/120/2013 al Tribunalului Dâmbovița — Secția I civilă și de Dumitru Radu, Ștefan Simion, Gheorghe Pană și Constantin Giura în Dosarul nr. 4.444/2/2013 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor.

6. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea cauzelor.

7. Curtea, având în vedere identitatea de obiect a cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 875D/2013, nr. 22D/2014 și nr. 29D/2014 la Dosarul nr. 864D/2013, care a fost primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale. În plus, referitor la critica privind pretinsa încălcare a legii de abilitare prin emiterea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 84/2012, arată că aceasta este neîntemeiată, deoarece în cazul unei ordonanțe de urgență nu trebuie să existe o lege de abilitare a Guvernului pentru a legifera.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

9. Prin Încheierea din 29 octombrie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 11.518/109/2012, **Tribunalul Argeș — Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare.** Excepția a fost ridicată de contestatorul Gheorghe Cismarus în cadrul unui litigiu având ca obiect soluționarea contestației formulate împotriva deciziei emise de Casa Județeană de Pensii Argeș prin care a fost suspendată — în anul 2013 — plata indemnizației reparatorii prevăzute de art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004.

10. Prin Încheierea din 20 noiembrie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 5.375/2/2013, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare.** Excepția a fost ridicată de reclamantul Dănuț-Laurențiu Cosac, Teofil Abraham, Ion Naum, Elena-Mihaela-Violeta Oltean, Constantin Dinu și Constantin Stănciulescu în cadrul unui litigiu având ca obiect anulare act administrativ și recunoașterea dreptului la indemnizația reparatorie prevăzută de art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004.

11. Prin Sentința nr. 1.878 din 25 noiembrie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 4.433/120/2013, **Tribunalul Dâmbovița — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare.** Excepția a fost ridicată de reclamantul Vasile Bereș și alții în cadrul unui litigiu având ca obiect soluționarea cererii de obligare la plata indemnizației reparatorie prevăzute de art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004.

12. Prin Încheierea din 18 noiembrie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 4.444/2/2013, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare.** Excepția a fost ridicată de reclamantul Dumitru Radu, Ștefan Simion, Gheorghe Pană și Constantin Giura în cadrul unui litigiu având ca obiect anulare act administrativ și recunoașterea dreptului la indemnizația reparatorie prevăzută de art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004.

13. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii acesteia, în Dosarul nr. 864D/2013 și Dosarul nr. 22D/2014, susțin că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 a fost emisă cu încălcarea art. 15 din Constituție, care prevede că toți cetățenii beneficiază de drepturile și libertățile consacrate, și a art. 115 cu privire la delegarea legislativă. În acest sens arată că, la momentul emiterii Ordonanței de urgență nr. 84/2012, Guvernul nu era abilitat să emită ordonanțe, Parlamentul se afla în sesiune ordinară, iar efectele Legii nr. 127/2012 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe erau încetate.

14. De asemenea, susțin că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 a fost emisă cu încălcarea art. 4 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, întrucât proiectul de ordonanță a fost publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice la data de 12 decembrie 2012, în vederea dezbaterii publice. La aceeași dată, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 a fost adoptată cu motivarea că prevederile acesteia vizează interesul general public și constituie situații de urgență, extraordinare, a căror reglementare nu poate fi amânată, invocându-se legalitatea actului normativ potrivit prevederilor art. 5 din Legea nr. 52/2003. Precizează că starea de urgență invocată de Ministerul de Finanțe nu a fost reglementată legal, potrivit art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență. Procedura de instituire a unei situații de urgență este clar reglementată de art. 10 și următoarele din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/1999, care prevede că starea de urgență se instituie de Președintele României prin decret, contrasemnat de prim-ministru și publicat de îndată în Monitorul Oficial al României. Or, în condițiile în care proiectul de ordonanță de urgență nu se încadrează în prevederile art. 5 din Legea nr. 52/2003, consideră că procedura legală de participare la procesul de elaborare a actelor normative, potrivit căreia în toate cazurile trebuie să se organizeze dezbateri publice, nu a fost respectată.

15. Mai arată că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 încalcă prevederile art. 115 alin. (4) și alin. (5) din Constituție, întrucât nu a fost depus la Parlament niciun proiect de aprobare a acestei ordonanțe în termenul legal de 5 zile.

16. În final, arată că neplata în anul 2013 a indemnizației convenite potrivit Legii nr. 341/2004 contravine art. 16 din Constituție și constituie un abuz.

17. În Dosarul nr. 875D/2013, autorii excepției consideră că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3)—(5), art. 11, art. 15, art. 16, art. 20 alin. (1), art. 21 alin. (3), art. 47, art. 53, art. 115 alin. (4) și (6), art. 139 alin. (1), art. 148 alin. (2), art. 153 și art. 44 coroborat cu art. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție. De asemenea, consideră că sunt încălcate și prevederile art. 14 și art. 18 din Convenție, precum și ale Protocolului nr. 12 la Convenție. În acest sens, autorii excepției solicită ca, pe calea unui reviriment de jurisprudență a Curții Constituționale, să se constate neconstituționalitatea dispoziției de lege criticate în măsura în care aceasta suprimă cu titlu definitiv dreptul la indemnizația reparatorie pe întreg cursul anului 2013, cum a fost suprimat și pentru întregul an 2012.

18. Mai arată că prin actul atacat se încalcă dispozițiile Constituției și cele ale Convenției referitoare la proprietate, deoarece dreptul la indemnizația reparatorie prevăzută de art. 4 alin. (4) raportat la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3 din Legea nr. 341/2004 reprezintă un „bun” aflat sub protecția art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, astfel cum a constat și Curtea Constituțională prin Decizia nr. 88/2013, obligatorie *erga omnes*.

19. De asemenea, arată că, astfel cum a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele *Stec și alții împotriva Regatului Unit*, 2006, paragrafele 53—55 și *Andrejeva împotriva Letoniei*, 2009, art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție nu vizează un drept de a dobândi proprietatea în sistemul regimului de securitate socială, fiind la libera apreciere a statului de a decide cu privire la aplicarea oricărui regim de securitate socială sau de a alege tipul ori cuantumul beneficiilor pe care le acordă în oricare dintre aceste regimuri, singura condiție impusă statului este aceea de a respecta art. 14 din Convenție privind nediscriminarea. Astfel, odată reglementate în legea internă, criteriile și condițiile de acordare a indemnizației constituie o obligație a statului de a acorda indemnizația persoanelor care îndeplinesc condițiile stabilite în Legea nr. 341/2004.

20. Referitor la art. 53 din Constituție, coroborat cu art. 1 alin. (5), art. 11, art. 20 și art. 148 din Constituție și cu art. 18 din Convenție, autorii excepției susțin că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de acesta în ce privește restrângerea dreptului la prestația socială cu titlu definitiv în anul 2013 și apreciază că dreptul putea fi afectat în baza aspectelor financiar-bugetare invocate în preambulul ordonanței de urgență numai în ce privește reducerea cuantumului, eșalonarea ori amânarea la plată.

21. În ce privește art. 16 din Constituție coroborat cu dispozițiile art. 14 din Convenție și cu cele ale Protocolului nr. 12 la Convenție, invocă faptul că norma de lege criticată este discriminatorie în raport cu faptul că, din cele 4 categorii de persoane nominalizate în Legea nr. 341/2004, numai cu privire la o categorie s-a luat măsura în cauză, deși toate categoriile de persoane au fost participante la aceeași revoluție, s-au supus aceluiași risc în aceleași condiții și au contribuit în egală măsură la victoria Revoluției Române, neexistând un criteriu real de departajare. Prin urmare, solicită Curții Constituționale să constate lipsa unei justificări rezonabile și obiective pentru suprimarea drepturilor unei singure categorii de luptători care au contribuit în mod egal la victoria Revoluției Române. Într-o societate democratică se consideră că o discriminare este acceptată atunci când urmărește un scop legitim și respectă un criteriu de proporționalitate rezonabil între scopul urmărit și mijloacele utilizate pentru realizarea lui — ceea ce nu este incident în cauza de față. Deopotrivă, potrivit Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice din 1966, toate persoanele sunt egale în fața legii și au, fără discriminare, dreptul la o ocrotire egală din partea legii.

22. Autorii excepției consideră că dispozițiile de lege criticate contravin și prevederilor art. 11 și art. 148 din Constituție, raportate la dispozițiile art. 2 și art. 6 din Tratatul Uniunii Europene (TUE), art. 67 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), privind respectarea drepturilor fundamentale în cadrul Uniunii, și a următoarelor articole din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene: art. 1 privind demnitatea umană, art. 17 privind dreptul de proprietate, art. 20 privind egalitatea în fața legii, art. 21 privind nediscriminarea, art. 25 privind drepturile persoanelor în vârstă, art. 47 privind dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil, art. 52 privind întinderea și interpretarea drepturilor și principiilor. De asemenea, se încalcă Declarația cu privire la supremație potrivit căreia, în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, supremația dreptului comunitar este un principiu fundamental al dreptului comunitar. Astfel, din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene rezultă că

este posibil să se impună restrângeri ale exercițiului drepturilor fundamentale, cu condiția ca aceste restrângeri să răspundă efectiv unor obiective de interes general urmărite de Comunitate și să nu constituie, în comparație cu scopul urmărit, o intervenție disproporționată și intolerabilă care ar aduce atingere chiar substanței acestor drepturi (Hotărârea din 13 aprilie 2000, Cauza C-292/97). Interesele generale ale Uniunii acoperă atât obiectivele menționate la art. 3 din TUE, cât și alte interese protejate de dispozițiile specifice din tratate, cum ar fi art. 4 alin. (1) din TUE, art. 35 alin. (3) din TFUE și art. 36 și 346 din TFUE.

23. Pe de altă parte, autorii excepției consideră că se încalcă și dispozițiile art. 115 alin. (4) și (6) din Constituție, întrucât Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 nu este motivată din punct de vedere al urgenței și nu cuprinde justificarea situației excepționale care a determinat recurgerea la această modalitate de reglementare și nici justificarea rezonabilă a alegerii numai a uneia dintre categoriile de persoane prevăzute de Legea nr. 341/2004 spre a-i fi afectate drepturile.

24. În final, autorii excepției susțin că reglementarea criticată nu respectă normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative cuprinse în Legea nr. 24/2000.

25. În Dosarul nr. 29D/2014, autorii excepției invocă, în esență, aceleași motive de neconstituționalitate ca și cele ridicate în dosarele precedente. În plus, în acest dosar se consideră că prevederile de lege criticate contravin și dispozițiilor constituționale ale art. 108 și art. 137.

26. **Tribunalul Argeș — Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

27. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale.

28. **Tribunalul Dâmbovița — Secția I civilă** apreciază că excepția este neîntemeiată.

29. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

30. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale. În acest sens arată că, raportat la jurisprudența Curții Constituționale în materia determinării cerințelor prevăzute de art. 115 alin. (4) din Constituție, în preambulul și în nota de fundamentare ale ordonanței de urgență existența unei situații extraordinare și urgența emiterii actului normativ criticat este motivată de Guvern prin trei elemente independente de voința sa, și anume: riscul ca la 1 ianuarie 2013 să nu existe politici fiscale și bugetare asumate prin programul de guvernare de către noul Guvern învestit în urma alegerilor parlamentare din data de 9 decembrie 2012; încetarea aplicabilității, la data de 31 decembrie 2012, a măsurilor financiare în domeniul bugetar instituite prin Legea nr. 283/2011 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar; neadoptarea măsurilor și pentru anul 2013 ar fi determinat afectarea semnificativă a sustenabilității finanțelor publice, generând un impact suplimentar asupra cheltuielilor bugetare și, respectiv, asupra deficitului bugetar de 6,8% din produsul intern brut. Totodată, menționează că proiectul de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 84/2012 a fost înregistrată la Senat, pentru dezbateră, cu nr. b409 din data de 13 decembrie 2012 (Adresa nr. E 169/13-12-2012) și a fost prezentat în Biroul permanent cu nr. 436 din 21 decembrie 2012, fiind adoptat de Senat la 11 martie 2013. Cu privire la art. 115 alin. (4) din Constituție, apreciază că Guvernul a motivat urgența și că a justificat situația extraordinară, măsurile în cauză neputând fi amânate. În ce privește pretinsa încălcare a dispozițiilor din

Constituție și din Convenție referitoare la dreptul de proprietate, apreciază că aceste susțineri sunt neîntemeiate, invocând în acest sens jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. De asemenea, apreciază că sunt neîntemeiate susținerile referitoare la încălcarea art. 11, art. 15 și art. 20 din Constituție. Referitor la celelalte dispoziții invocate din Constituție și din actele internaționale, Avocatul Poporului consideră că acestea nu sunt incidente în cauză.

31. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

32. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

33. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum este menționat în încheierile de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 845 din 13 decembrie 2012, aprobată prin Legea nr. 36/2014, dispoziții care au următorul cuprins: *„Prevederile art. 15, 18, 19 și 20 ale art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 283/2011, se aplică în mod corespunzător și în anul 2013.”*

34. Din susținerile autorilor excepției de neconstituționalitate, reiese că ceea ce se critică este soluția legislativă de prelungire a suspendării acordării indemnizației prevăzute la art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004, soluție cuprinsă în conținutul normativ al art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 cu referire la art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 283/2011, lege publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 14 decembrie 2011, cu următorul conținut:

„Art. 11. — Pentru anul 2012 se aprobă instituirea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, după cum urmează: [...]

Art. 18. — În anul 2012, indemnizațiile prevăzute la art. 4 alin. (4) din Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, nu se acordă.”

35. Prin urmare, Curtea constată că obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 cu referire la art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 283/2011. Prevederile de lege criticate au avut o aplicabilitate temporară, în cursul anului 2013, însă, cu toate acestea, continuă să își producă efectele juridice în prezenta cauză, astfel încât, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale (a se vedea Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011), urmează a se analiza constituționalitatea acestora.

36. Dispozițiile art. 4 alin. (4) din Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției

române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 654 din 20 iulie 2004, cu modificările și completările ulterioare, la care fac trimitere dispozițiile de lege criticate, au următorul cuprins: *„De o indemnizație lunară reparatorie, calculată prin aplicarea coeficientului de 1,10 la salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat, aferent anului pentru care se face plata, beneficiază și persoanele care au obținut titlurile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3, numai dacă au un venit mai mic decât salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat. De aceleași drepturi și în aceleași condiții beneficiază copiii eroilor-martiri, indiferent de vârstă, dacă nu sunt încadrați în nicio formă de învățământ ori nu realizează venituri din motive neimputabile lor”, iar cele ale art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3 prevăd următoarele: „Pentru cinstirea memoriei celor care și-au jertfit viața și în semn de grațitudine față de cei care au luptat pentru victoria Revoluției române din decembrie 1989, se instituie următoarele titluri: [...] b) Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989: [...] 3. Luptător Remarcat prin Fapte Deosebite — atribuit celor care, în perioada 14—25 decembrie 1989, au mobilizat și au condus grupuri sau mulțimi de oameni, au construit și au menținut baricade împotriva forțelor de represiune ale regimului totalitar comunist, au ocupat obiective de importanță vitală pentru rezistența regimului totalitar și le-au apărat până la data judecării dictatorului, în localitățile unde au luptat pentru victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și celor care au avut acțiuni dovedite împotriva regimului și însemnelor comunismului între 14—22 decembrie 1989;”.*

37. Autorii excepției susțin că dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3)—(5) privind statul de drept, art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern, art. 15 privind universalitatea, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 20 alin. (1) referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, art. 47 privind nivelul de trai, art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți, art. 108 privind actele Guvernului, art. 115 alin. (4) și (6) privind delegarea legislativă, art. 137 privind sistemul financiar, art. 139 alin. (1) privind stabilirea prin lege a impozitelor și taxelor, art. 148 alin. (2) privind integrarea în Uniunea Europeană, art. 153 privind intrarea în vigoare a Constituției și ale art. 44 privind dreptul de proprietate privată coroborat cu art. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind recunoașterea drepturilor și libertăților de către părțile contractante, și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, referitor la protecția proprietății private. De asemenea, consideră că sunt încălcate și prevederile art. 14 privind interzicerea discriminării și art. 18 privind restricțiile aduse drepturilor și libertăților din Convenție, precum și ale Protocolului nr. 12 la Convenție. Totodată, autorii excepției susțin încălcarea art. 2 și art. 6 din Tratatul Uniunii Europene (TUE), art. 67 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), privind respectarea drepturilor fundamentale în cadrul Uniunii, și a următoarelor articole din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene: art. 1 privind demnitatea umană, art. 17 privind dreptul de proprietate, art. 20 privind egalitatea în fața legii, art. 21 privind nediscriminarea, art. 25 privind drepturile persoanelor în vârstă, art. 47 privind dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil, art. 52 privind întinderea și interpretarea drepturilor și principiilor.

38. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile de lege criticate prelungesc și pentru anul 2013 măsura neacordării indemnizațiilor prevăzute la art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004.

Cu privire la criticile de neconstituționalitate extrinsecă

39. Curtea reține că, asupra aceluiași dispoziții de lege raportate la art. 115 alin. (4) și (5) din Constituție, s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 554 din 17 decembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 96 din 7 februarie 2014, constatând că în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 84/2012 se arată că aceasta a fost adoptată avându-se în vedere încetarea aplicabilității, la data de 31 decembrie 2012, a măsurilor financiare în domeniul bugetar instituite prin Legea nr. 283/2011 și faptul că există riscul ca la 1 ianuarie 2013 să nu existe politici fiscale și bugetare asumate prin programul de guvernare de către noul Guvern investit în urma alegerilor parlamentare din data de 9 decembrie 2012. Or, neadoptarea acestor măsuri și pentru anul 2013 ar fi determinat afectarea semnificativă a sustenabilității finanțelor publice, generând un impact suplimentar asupra cheltuielilor bugetare și, respectiv, asupra deficitului bugetar de 6,8% din produsul intern brut.

40. Totodată, Curtea a reținut că, prin Decizia nr. 1.533 din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 20 decembrie 2011, a reliefat necesitatea creării unui echilibru între interesele generale ale societății și interesele particulare ale persoanelor, sens în care este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că un stat contractant, mai ales atunci când elaborează și pune în practică o politică în materie fiscală, se bucură de o marjă largă de apreciere, cu condiția existenței unui „just echilibru” între cerințele interesului general și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale omului, (Hotărârea din 23 februarie 2006, pronunțată în Cauza *Stere și alții împotriva României*, paragraful 50).

41. Având în vedere cele prezentate în expunerea de motive, precum și faptul că legiuitorul trebuie să dispună, la punerea în aplicare a politicilor sale, mai ales cele sociale și economice, de o marjă de apreciere pentru a se pronunța atât asupra existenței unei probleme de interes public care necesită un act normativ, cât și asupra alegerii modalităților de aplicare a acestuia (Hotărârea din 4 septembrie 2012, pronunțată în Cauza *Dumitru Daniel Dumitru și alții împotriva României*, paragraful 49), critica de neconstituționalitate raportată la art. 115 alin. (4) din Constituție este neîntemeiată.

42. Referitor la susținerea potrivit căreia nu se respectă cerința prevăzută de dispozițiile constituționale ale art. 115 alin. (5), din analiza procesului legislativ, Curtea a reținut — prin aceeași Decizie nr. 554 din 17 decembrie 2013 — că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 a fost adoptată de Guvern în data de 12 decembrie 2012, înregistrată la Senat pentru dezbateră, ca primă Cameră, cu nr. Bp409 din data de 13 decembrie 2012 (Adresa nr. E 169/13.12.2012), și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 845 din 13 decembrie 2012. Având în vedere că au fost îndeplinite condițiile privind intrarea în vigoare a ordonanțelor de urgență, critica referitoare la încălcarea art. 115 alin. (5) din Constituție este neîntemeiată. Dispozițiile statuate la art. 115 alin. (5) din Constituție nu sunt în sensul că ordonanța de urgență ar putea să intre în vigoare, deci să producă efecte juridice, numai după ce a parcurs dezbateră parlamentară, ci condiția este să fie depusă la Camera competentă spre dezbateră și să fie publicată în Monitorul Oficial al României. Ulterior, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 a fost aprobată prin Legea nr. 36/2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 255 din 8 aprilie 2014.

43. Cu privire la critica referitoare la inexistența unei abilitări a Guvernului de a adopta ordonanța în discuție, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată, deoarece, potrivit art. 115 din Constituție, cu denumirea marginală *„Delegarea legislativă”*, regimul celor două categorii de ordonanțe ale Guvernului este diferit, după cum urmează:

— ordonanțele emise pe baza unei legi de abilitare sunt reglementate de alin. (1)—(3) ale art. 115 și se pot emite doar în

domeniile stabilite prin legea de abilitare și până la împlinirea termenului de abilitare;

— ordonanțele de urgență sunt reglementate de alin. (4)—(6) ale art. 115 și pot fi emise numai în situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, Guvernul având obligația de a motiva urgența în cuprinsul acestora.

Referitor la criticile de neconstituționalitate intrinsecă

44. Dispozițiile criticate sub aceleași aspecte au fost analizate prin Decizia nr. 42 din 22 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 210 din 25 martie 2014, prin care Curtea a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a acestora.

45. Referitor la invocarea art. 53 din Constituție, cu prilejul exercitării controlului de constituționalitate a priori asupra Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, Curtea, prin Decizia nr. 1.576 din 7 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 32 din 16 ianuarie 2012, a reținut că dreptul la indemnizație acordat în virtutea calității de Luptător Remarcat prin Fapte Deosebite în cadrul Revoluției Române din Decembrie 1989 nu reprezintă un drept fundamental, astfel încât nu sunt incidente prevederile art. 53 din Constituție referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi prevăzute de Legea fundamentală. De altfel, Curtea a observat că, astfel cum a statuat constant în jurisprudența sa, invocarea prevederilor constituționale referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți nu poate fi reținută dacă nu s-a constatat încălcarea vreunei prevederi constituționale care consacră drepturi sau libertăți fundamentale.

46. De asemenea, Curtea a arătat că indemnizația de revoluționar are un caracter reparatoriu, iar legiuitorul are deplina competență de a stabili condițiile și criteriile de acordare a acesteia, în temeiul art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală. În acest sens este și Decizia nr. 193 din 2 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 416 din 10 iulie 2013.

47. În ceea ce privește pretinsa încălcare a art. 16 alin. (1) din Constituție, prin Decizia nr. 1.576 din 7 decembrie 2011, Curtea nu a putut reține această critică, deoarece persoanele vizate de art. 18 din Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar vizează doar una dintre categoriile de persoane enumerate de art. 3 alin. (1) din Legea nr. 341/2004, respectiv cele care au obținut titlul de Luptător Remarcat prin Fapte Deosebite cu prilejul Revoluției Române din Decembrie 1989, precum și copiii eroilor-martiri, indiferent de vârstă, dacă nu erau încadrați în nicio formă de învățământ ori nu realizau venituri, din motive neimputabile lor. Or, aceste categorii de persoane se află într-o situație obiectiv diferită față de cea a celorlalte categorii de persoane beneficiare ale Legii nr. 341/2004, astfel că instituirea unui tratament juridic diferit nu poate primi semnificația încălcării principiului egalității în drepturi a cetățenilor. Cu atât mai mult nu se poate vorbi despre existența unei discriminări între destinatarii Legii nr. 341/2004 și beneficiarii unor indemnizații în temeiul altor acte normative, criteriile de acordare a diferitor beneficii fiind evident diferite.

48. Cu privire la încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 44, Curtea a reținut prin Decizia nr. 88 din 28 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 167 din 28 martie 2013, că, deși indemnizațiile prevăzute la art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004 constituie un „*bun*” în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reglementarea legală criticată prevede doar suspendarea plății acestor indemnizații, măsură cu aplicare limitată în timp, fără a afecta însă substanța dreptului. În acest sens este și Decizia nr. 1.087

din 14 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 786 din 25 noiembrie 2008, prin care Curtea observa că, prin dispozițiile art. 4 din Legea nr. 341/2004, legiuitorul a prevăzut modul de calcul al indemnizației lunare reparatorii pentru persoanele care au obținut titlul de Luptător Remarcat prin Fapte Deosebite. Așadar, fiind vorba despre indemnizații cu caracter reparatoriu, legiuitorul are deplina competență de a stabili condițiile și criteriile de acordare a acestora, în temeiul art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală.

49. Prin Decizia nr. 88 din 28 februarie 2013, Curtea a reținut că, de altfel, și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, prin Hotărârea din 12 mai 2009, pronunțată în Cauza *Ernewein și alții împotriva Germaniei*, și prin Hotărârea din 2 februarie 2010, pronunțată în Cauza *Klaus și Iouri Kiladze contra Georgiei*, că dispozițiile Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu impun statelor membre nicio obligație specifică de a repara nedreptățile sau daunele cauzate de predecesorii lor.

50. Referitor la critica de neconstituționalitate raportată la dispozițiile art. 47 din Constituție, prin Decizia nr. 1.576 din 7 decembrie 2011, Curtea a constatat că prevederile legale criticate nu pot fi privite ca aducând atingere dreptului constituțional la un nivel de trai decent, ci mai degrabă ca instituind un set de măsuri de adaptare la condițiile economico-sociale existente. În acest context, Curtea a reținut că legiuitorul este chemat să instituie un ansamblu de măsuri prin care statul să asigure protejarea și îmbunătățirea calității vieții cetățenilor atât prin reglementarea unor drepturi fundamentale, precum dreptul la securitate socială, dreptul la muncă — condiție principală pentru un trai decent —, dreptul la o salarizare echitabilă, dreptul la protecția sănătății și altele asemenea, dar și prin drepturi care nu au o consacrare constituțională și care tind către același obiectiv. În același spirit, Constituția consacră, în chiar art. 1 alin. (3), caracterul de stat social al României, obligă statul, prin dispozițiile art. 135 alin. (2) lit. f), să creeze condițiile necesare pentru creșterea calității vieții, iar prin art. 41 alin. (2) și art. 47 alin. (2) prevede dreptul salariaților, respectiv al cetățenilor, și la alte măsuri de protecție socială și de asistență socială decât cele nominalizate expres în Legea fundamentală, măsuri stabilite prin lege.

51. Referitor la dispozițiile constituționale ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, art. 108 privind actele Guvernului, art. 137 privind sistemul financiar și art. 139 alin. (1) privind stabilirea prin lege a impozitelor și taxelor, Curtea constată că acestea nu au relevanță în cauza de față.

52. Cu privire la dispozițiile art. 148 alin. (2) din Constituție, privind integrarea în Uniunea Europeană, coroborat cu dispozițiile invocate din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței sale, aceste din urmă dispoziții sunt, de principiu, aplicabile în controlul de constituționalitate în măsura în care asigură, garantează și dezvoltă prevederile constituționale în materia drepturilor fundamentale, cu alte cuvinte, în măsura în care nivelul lor de protecție este cel puțin la nivelul normelor constituționale în domeniul drepturilor omului (Decizia nr. 1.237 din 6 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 785 din 24 noiembrie 2010). Curtea reține că prevederile invocate de autorii excepției din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene se referă la dreptul de proprietate, egalitatea în fața legii și nediscriminarea, drepturile persoanelor în vârstă, întinderea și interpretarea drepturilor și principiilor. Considerentele reținute mai sus analizează toate aceste aspecte, fiind, în consecință, valabile și cu privire la aceste dispoziții din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

53. Cât privește art. 1 referitor la demnitatea umană și art. 47 privind dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, Curtea observă că acestea nu au incidență în cauză.

54. În final, Curtea subliniază, astfel cum a reținut și prin Decizia nr. 42 din 22 ianuarie 2014, că, deși autoritățile au

dreptul de a dispune cu privire la acordarea drepturilor bănești pretinse de autorii excepției de neconstituționalitate, restrângerea ori suspendarea acestor drepturi și în viitor, în condițiile în care textele de lege care le prevăd nu au fost abrogate, ar putea justifica întrebarea dacă aceste drepturi mai există și dacă nu cumva textele de lege care le prevăd au fost în fapt lipsite de eficiență, așa încât speranța titularilor acestor

drepturi, deși are un suport legal, este în realitate lipsită de conținut. Astfel, deși formal limitată în timp, respectiv vizând durata unui an calendaristic, măsura de suspendare repetată a acestor drepturi, pentru mai mulți ani la rând, ar putea afecta caracterul previzibil al normelor de lege, creând incertitudine cu privire la existența acestor drepturi.

55. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Gheorghe Cismarus în Dosarul nr. 11.518/109/2012 al Tribunalului Argeș — Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale, de Dănuț-Laurențiu Cosac, Teofil Abraham, Ion Naum, Elena-Mihaela-Violeta Oltean, Constantin Dinu și Constantin Stănculescu în Dosarul nr. 5.375/2/2013 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, de Vasile Bereș, Vasile-Silviu Bițică, Vasile Bobaru, Adrian Cățoiu, Ioan Cristescu, Vasile Dascălu, Nicolae Dima, Constantin Georgescu, Ștefan Iamandache, Mihail Lațea, Constantin Moraru, Florin Popescu, Gheorghe Poșircă, Vasile Rădulescu, Ioan Repede, Constantin Stoica, Laurențiu Dumitru Stroe, Constantin Tudor, Gheorghe Apostu, Mihail Cismaru, Gheorghe Ștefan și Nicola-Ludovic Tâncău în Dosarul nr. 4.433/120/2013 al Tribunalului Dâmbovița — Secția I civilă și de Dumitru Radu, Ștefan Simion, Gheorghe Pană și Constantin Giura în Dosarul nr. 4.444/2/2013 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, cu referire la art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 283/2011, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Argeș — Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale, Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și Tribunalului Dâmbovița — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 29 aprilie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Ioana Marilena Chiorean

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

